

MATERIAL ELABORADO POLA IRB, TRANSCRITO POR ARTURO REGUEIRO E TRADUCIDO AO GALEGO POR OURENSE RUGBY. ESTE DOCUMENTO DEBERIA ESTAR PRESENTE PERMANENTEMENTE PARA O RUGBY INFANTIL E XUVENIL, AINDA QUE TAMPOUCO ESTÁ DE MAIS REPASALO PARA TODOS OS NIVEIS DO RUGBY.

CÓDIGO DE CONDUCTA

Existen moitos exemplos de Códigos de Conduta en todo o mundo do Rugby. A maioría das Unións desenvolveron os propios, pero todos foron elaborados ao redor do espírito do Rugby.

Desenvolvemos agora este código que abarca e cobre a todos aqueles involucrados no Rugby.

Este traballo está dividido en tres seccións:

En primeiro lugar cobre os Principios Reitores asociados co Código de Conduta no Rugby. A segunda sección desta Unidade contén exemplos de Códigos de Conduta. Inclúen Códigos para Xogadores, Pais, Adestradores, Mestres, Administradores, árbitros, e Espectadores. A última sección contén unha guía para a protección dos nenos.

Non é a intención, producir un documento estándar para ser utilizado en todas as federacións xa que isto traería dificultades inherentes ás Leis e procedementos de cada país en particular.

SECCIÓN 1

PRINCIPIOS do DESENVOLVEMENTO dun CÓDIGO de CONDUCTA

Os nenos teñen moito que obter do Rugby. O seus naturais espíritos de diversión e espontaneidade poden florecer en ambientes deportivos positivos. O Rugby prové unha excelente oportunidade para que os raparigos aprendan novas habilidades, adquiren máis confianza e maximicen o seu potencial propio único.

Estes beneficios incrementaranse pondo o foco nunha introdución positiva e progresiva dos nenos ao Rugby que coloque *primeiro as necesidades dos nenos e segundo o triunfo e a competición*. Gañar e perder son partes importantes do Rugby pero deben manterse nunha perspectiva sa.

Un neno cun enfoque centrado ao Rugby de idade escolar recibirá moitos beneficios en termos de saúde e benestar de poboacións adultas futuras.

A organización do Rugby para nenos debería estar orientada por un conxunto de valores esenciais

que provea os fundamentos para toda a práctica.

Importancia da Infancia

A importancia da infancia debería ser comprendida e valorizada por todos os involucrados no Rugby. *O dereito á felicidade na infancia* debería ser recoñecido e exaltado en todos os niveis do Rugby.

Necesidades dos nenos

Todas as experiencias dos nenos no Rugby deberían ser guiadas polo que é mellor para os nenos. Isto significa que os adultos deberían ter unha comprensión básica das necesidades emocionais, físicas e persoais da xente nova. As etapas de desenvolvemento e habilidades dos nenos deberían guiar os tipos de actividade que se realizan no Rugby.

Honradez nas relacións

Os adultos que interactúan con nenos no Rugby están nunha posición de confianza e influencia. Deberán asegurarse sempre, que o trato cara aos nenos sexa honrado e respectuoso e que a *autoestima dos nenos sexa exaltada*.

Todas as accións dos adultos no Rugby deberían estar orientadas polo que sexa mellor para o neno e levadas a cabo nun contexto de respecto e relacións abertas. O abuso verbal, físico, emocional ou sexual de calquera tipo ou a ameaza de tales abusos resulta totalmente inaceptable dentro do Rugby, como na sociedade en xeral.

Xogo Limpo

Todo o Rugby de idade escolar debería desenvolverse nunha atmosfera de xogo limpo. O

Código

Europeo de Ética no Deporte define xogo limpo como: moito máis que xogar cumprindo as regras.

Incorpora os conceptos de *amizade, respecto cara aos outros, e xogar sempre co espírito correcto*.

O xogo limpo está definido como un modo de pensar, non só un modo de comportarse.

Incorpora

temas relacionados coa eliminación da trampa, compañeirismo, doping, violencia (ambas, física e

verbal), explotación, oportunidades desiguais, esaxerada comercialización e corrupción.

(Documento de Deportes Europeos e Código de Ética. Consello de Europa, 1993) .

Este modelo de xogo limpo debería incorporarse a todas as organizacións de Rugby que teñan membros en idade escolar entre os seus participantes.

Deberían ser salientados sempre os principios de xogo limpo, e os organizadores deberían proporcionar condutas claras relacionadas con estándares aceptables de comportamento.

Deberíase *acentuar a importancia da participación de cada neno, o mellor esforzo e a diversión antes que o triunfar*.

Os nenos deberían ser alentados a *gañar dun modo franco e correcto*. As condutas que constituían calquera forma de trampa, non son aceptables.

Contorna e espírito

O Rugby de idade escolar debería desenvolverse nunha atmosfera segura, positiva e de alento.

Os estándares de comportamento para adultos e nenos nas organizacións de Rugby deberían ser tan

importantes como os estándares que esas organizacións establecen para o rendemento no Rugby.

Competición e espírito

Un espírito centrado no neno e un achegamento balanceado á competición poden constituírse nunha

contribución significativa ao desenvolvemento dos nenos, mentres que ao mesmo tempo proporcionan diversión, pracer e satisfacción.

Por medio desa competición os nenos aprenden a ser respectuosos cos seus oponentes, cos árbitros e coas Leis do Rugby.

Moi frecuentemente as demandas competitivas trasládanse aos nenos moi cedo, o cal resulta nun excesivo nivel de presión sobre eles. Este é un dos numerosos factores que contribúe aos altos niveis de deserción no Rugby e no deporte en xeral.

*Debería terse sempre presente que o **benestar dos nenos está en primeiro lugar e a competitividade ven despois**.*

Igualdade

Todos os nenos deberían ser *valorados e tratados dun modo equitativo e xusto*, independentemente

da habilidade, idade, sexo, relixión, raíz social e étnica ou ideoloxía política.

Os nenos, independentemente da súa habilidade ou inhabilidade, deberían ser incorporados ás actividades do Rugby dun xeito integral e completo, sempre que sexa posible, permitíndolles deste xeito participar segundo o seu potencial xunto con outros nenos.

SECCIÓN 2

CÓDIGO de CONDUCTA dos XOGADORES

- Xogar dentro das Leis.
- *Nunca discutir cun Árbitro.* Facer que o seu capitán ou adestrador se achegue ao Árbitro despois do partido para dicirlle a súa apreciación.
- Controle o seu temperamento. O agravio verbal, varrer aos opoñentes, e deliberadamente provocar a un opoñente non son comportamentos aceptables ou permitidos.
- Traballe duro para vostede e o seu equipo. Vostede e o seu equipo beneficiaranse desa actitude.
- Trate a todos os opoñentes, como lle gusta que o traten a vostede.
- Coopere co seu adestrador e os seus compañeiros. Sen eles non podería xogar ao Rugby.
- Participe para a súa propia diversión e beneficio, non soamente para compracer aos seus pais ou adestradores.
- Recoñeza e aprecie os esforzos feitos polos adestradores, pais, árbitros do partido e directivos para proporcionarlle a oportunidade de practicar o xogo e gozar o ambiente do Rugby.
- Recoñeza que cada mozo xogador ten dereito a esperar que a súa participación no rugby será segura e libre de todo tipo de abusos.
- Se un individuo ou grupo de mozos xogadores sente que non son tratados dun modo aceptable, teñen o dereito de contarllo a un adulto tanto no club de Rugby como fose da práctica do xogo.
- Teña presente que o desenvolvemento das habilidades, *a diversión e o pracer* son as partes máis importantes do xogo.
- Estea atento durante todas as sesións de adestramento.
- Recoñeza o bo xogo de todos os xogadores do seu equipo *e dos seus opoñentes.*
- Compórtese como un deportista gañe ou perda.
- Respecte os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.

CÓDIGO de CONDUCTA dos PAIS

- Os pais deberían ser alentados a asistir ás sesións de adestramento e partidos e facelos conscientes de que *o espírito de gañar custe o que custe non é aceptado no Rugby.*
- Os pais deben ser advertidos sobre o que constitúe un comportamento inaceptable na banda.
- Non agraviar verbalmente aos nenos sexan os propios ou os do outro equipo .
- Non agraviar verbalmente aos árbitros.
- Non agraviar verbalmente a outros espectadores.
- Non molestar aos árbitros, xogadores ou adestradores.
- Non mostrar falta de respecto polos seus nenos ou os do equipo opoñente.
- Non consinta a violencia dentro ou fóra do campo.
- Os nenos practican o Rugby para o seu pracer non o dos seus pais.
- Alente aos nenos a participar pero non os force.
- Alente aos nenos a xogar sempre de acordo ás Leis, e a establecer desacordos sen ter que recorrer á hostilidade ou violencia.
- Nunca ridiculice ou grite ao neno por cometer unha equivocación ou perder un partido.
- Os nenos aprenden mellor co exemplo. Aprecie o bo desempeño e o xogo habilidoso de todos os xogadores e árbitros.
- Apoie todos os esforzos para eliminar os agravios verbais e físicos do Rugby.
- Respecte as decisións dos árbitros e ensine aos nenos a facer o mesmo.
- Amose agradecemento aos adestradores, árbitros, e dirixentes voluntarios. Sen eles os nenos non poderían xogar ao Rugby.
- Respecte os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.

CÓDIGO de CONDUCTA dos ADESTRADORES

- Entregar unha axenda coas datas e horarios de adestramento, partidos e competicións.
- Proporcionar información sobre posibles problemas financeiros.
- Organizar os asuntos relacionados coa tarefa do coidado (por exemplo: a responsabilidade polos traslados cara a e desde os partidos). Isto pode ser necesario facerse cos pais e a administración.
- Alentar aos pais a asistir ás sesións de adestramento e partidos, e facelos conscientes de que *o espírito de gañar custe o que custe non é aceptado no Rugby*.
- Asegurar que os pais teñan aspiracións realistas para os seus nenos/nenas e estean decatados das súas fortalezas e debilidades.
- Informar aos pais da vestimenta especializada requirida (por exemplo: protectores bucais), e onde lla pode adquirir.
- Asegurar que os pais estean decatados sobre o que constitúe un comportamento inaceptable na banda. Ver listaxe de control anterior.
- Recoñecer a importancia da diversión e o pracer cando se adestra a xogadores novos. A maioría da aprendizaxe alcánzase coa diversión.
- Apreciar as *necesidades dos xogadores antes que as necesidades do Rugby*.
- Ser un modelo positivo e entender o que isto implica.
- Manter a perspectiva de gañar e perder mentres se alente aos mozos xogadores a comportarse con dignidade en todas as circunstancias.
- Respetar a todos os árbitros e as decisións que tomen (recordar que pode ser vostede o que actúe como árbitro a semana que vén) e asegurar que os xogadores recoñezan que teñen que facer o mesmo.
- Proporcionar unha retroalimentación verbal positiva dun modo construtivo e alentador, a todos os mozos xogadores nos adestramentos e nos partidos.
- Proporcionar experiencias que estean acorde coa idade e habilidade dos mozos xogadores, así como co seu desenvolvemento físico e mental.
- Asegurar que todos os nenos estean adestrados nunha contorna segura e que haxa primeiros auxilios adecuados listos para usarse de inmediato.
- *Evitar a sobre actuación dos mellores xogadores* utilizando un sistema de cadro de persoal que lle permita a todos unha cantidade de tempo de xogo satisfactoria.
- Nunca permita que adestre ou xogue un xogador lesionado.
- Asegurar a boa supervisión dos mozos xogadores tanto dentro como fora da cancha.
- Recoñecer que os mozos xogadores nunca deberían estar expostos a condicións extremas de calor, frío, ou riscos inaceptables de lesión.
- Desenvolver *coñecementos de nutrición* como parte dunha educación completa sobre o manexo do estilo de vida.
- Asegurar que os seus coñecementos e estratexias de adestramento estean actualizados e en liña coa filosofía da Rugby Union.
- Coñecer e sentirse obrigados á aplicación dos procedementos da Rugby Union para traslados de mozos xogadores en xiras residenciais locais e no estranxeiro.
- Respetar os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.
- Recoñecer os síntomas de abuso manifesto por parte de adultos involucrados no xogo e espectadores, e facer todo o posible por evitalos.
- Non permitir a intimidación duns nenos por outros.

CÓDIGO de CONDUCTA dos DIRIXENTES

- Alentar a formación dun ambiente no club de Rugby por medio do cal se ofrezca a todos os nenos a oportunidade de xogar ao Rugby.
- Alentar o concepto de boas compañías deportivas entre xente nova, os seus pais, adestradores e árbitros do club.
- Involucrar *xente nova no proceso de toma de decisións cando corresponda*.
- Recoñecer que o club de Rugby ten a tarefa de *coidar a todos os membros novos* do club.
- Asegurar que o club de Rugby proporcione supervisión responsable para toda a xente nova.
- Promova os conceptos de xogo limpo, respecto e diversión. *Non anime a ética do gañar custe o que custe* entre a comunidade do club de Rugby.

- Proporcione aos adestradores a oportunidade de alcanzar as cualificacións da Rugby Union.
- Asegurar que todo o equipamento e recursos estean dispoñibles en forma adecuada ante os requirimentos dos adestradores e necesidades dos mozos xogadores.
- Asegurar que o programa de adestramento/xogo non expoña aos xogadores de idade escolar á posibilidade de sobre actuación.
- Asegurar que nos partidos actúen como árbitros persoas satisfactorias e acreditadas.
- Asegurar que haxa sempre dispoñible adecuada atención médica e primeiros auxilios.
- Promova enlaces coa comunidade local, particularmente escolas.
- *Entregar aos espectadores, árbitros, pais, adestradores, xogadores e aos medios, unha folla co Código de Conduta.* Alentalos a se adherir ao mesmo.
- Respetar os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.
- Pór en práctica unha política e procedementos de protección aos nenos para minimizar o abuso potencial.

CÓDIGO de CONDUCTA dos ÁRBITROS

- Recoñeza a importancia da diversión e o pracer cando actúe como oficial ante mozos xogadores.
- Proporcione retroalimentación verbal positiva dun xeito construtivo e incitante durante os partidos.
- *Saliente o espírito do xogo.*
- *Apreciar as necesidades dos nenos antes que as necesidades do Rugby.*
- Entender o desenvolvemento físico, social e psicolóxico dos xogadores de idade escolar.
- Ser un modelo positivo. Vostede é un exemplo e como tal, os comentarios que reciba deben ser positivos e favorables.
- Recoñecer que a seguridade dos mozos xogadores é o máximo.
- Explique as decisións xa que *os xogadores en idade escolar aínda están aprendendo.*
- *Xogue a vantaxe cando sexa posible* a efectos de permitir que o partido flúa.
- Mostrar identificación coa idade e habilidades dos xogadores en idade escolar.
- Sexa consecuente e obxectivo.
- Asegurar que o abuso verbal de xogadores, adestradores ou espectadores non sexa admitido e sexa tratado inmediatamente polos árbitros do club.
- Respetar os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.
- Teña presente o contexto de desenvolvemento de habilidades no rugby segundo os diferentes grupos de idades e actúe en consecuencia.

CÓDIGO de CONDUCTA dos ESPECTADORES

- Actúe como un modelo positivo para todos os mozos xogadores.
- Respete a política do club de Rugby relacionada co comportamento dos espectadores.
- Recorde que os nenos practican un deporte para a súa diversión non a súa.
- Recoñeza os bos desempeños individuais e de equipo de todos os xogadores en idade escolar independentemente do equipo no que xoguen.
- Respete as decisións dos árbitros do partido. Recorde que son voluntarios que lle brindan unha oportunidade aos mozos de xogar ao Rugby.
- Nunca agravie verbalmente aos mozos xogadores, árbitros do partido, compañeiros, espectadores ou adestradores. Esa actitude pode crear un ambiente negativo para os xogadores en idade escolar e frecuentemente quedará reflectido no seu comportamento.
- Os espectadores deberían ser advertidos sobre o que constitúe un comportamento inaceptable na banda.
- Non agraviar verbalmente aos nenos.
- Non agraviar verbalmente aos árbitros.
- Non agraviar verbalmente a outros espectadores.
- Non molestar aos árbitros, xogadores ou adestradores.
- Non mostrar falta de respecto polos equipos opoñentes.
- Non consentir a violencia dentro ou fóra do campo.
- Recoñeza o esforzo e bo desempeño no canto da ética do gañar custe o que custe.

- Respetar os dereitos, dignidade e valor de todos os participantes independentemente do seu xénero, habilidade, raíz cultural ou relixión.

SECCIÓN 3 GUÍA DE PROTECCIÓN AOS NENOS

Este documento pretende ser unha guía para as persoas involucradas no adestramento, manexo e desenvolvemento do Rugby no ambiente de club. Debería ser lido por voluntarios, pais e tamén por profesionais, e en particular por todos os adestradores. No mesmo será introducido o concepto de abuso aos nenos no deporte, en todas as súas formas e proporciónanse camiños para recoñecer os signos de advertencia e actuar en consecuencia.

Abuso é un termo poderoso e emotivo. O abuso aos nenos é un termo utilizado para describir o modo en que se lles fai dano aos nenos, xeralmente por parte de adultos e frecuentemente por aqueles que eles coñecen e nos que cren. O adestrador frecuentemente é depositario desta confianza e pode correr o risco de empregar mal o seu poder sobre xogadores en idade escolar.

É amplamente recoñecido que existen catro áreas principais de abuso das que os adestradores e voluntarios deberíanse coidar:

- **Abuso emocional:** En termos xerais o abuso emocional ocorre cando os adultos, insistentemente, fallan en ter polo neno o debido coidado, amor ou afecto, onde un neno pode recibir constantemente berros, ser ameazado ou estar suxeito ao sarcasmo e presións pouco realistas.
- **Neglixencia:** En termos xerais, neglixencia como forma de abuso ocorre cando as necesidades esenciais do neno de comida, afecto, e coidados, non se cobren.
- **Abuso físico:** En termos xerais, isto ocorre cando adultos ou inclusive nenos, deliberadamente inflixen danos a un neno, ou a propósito non preveñen eses danos. Tamén ocorre cando un adulto dálle aos nenos alcol, ou drogas inapropiadas, ou non cumpre en supervisar o seu acceso a esas sustancias.
- **Abuso sexual:** En termos xerais, nenas e nenos son abusados por adultos, homes e mulleres, que se valen dos nenos para satisfacer as súas propias necesidades sexuais.

Con todo, en moitos deportes incluíndo o Rugby, pode haber un risco crecente de que ocorra un abuso que non necesariamente entre nestas categorías. A cultura e tradicións únicas do Rugby, xunto co así chamado comportamento estereotipado, aínda que é común a moitos deportes de equipo, pode dar orixe a unha conduta inaceptable que leve a situacións nas que o abuso poida ocorrer ou os mozos xogadores estean ante un gran risco de que ocorra.

Seguramente o benestar dos mozos xogadores é o máximo. Como adestradores e voluntarios temos a responsabilidade moral e posiblemente legal de proporcionar o mais alto nivel posible de coidado cando recibimos xente nova ao xogo de Rugby.

Aínda que existan moitos camiños para salvagardar o benestar dos mozos xogadores, este documento non entra en detalles, e deberá buscar maior información a través da súa federación nacional.

Aconséllase que se familiarice cos camiños nos que vostede e o seu club poidan:

- Entender que é o que significa abuso dun neno.
- Garantir boas prácticas no adestramento de mozos xogadores.
- Proporcionar un ambiente seguro para a xente nova.
- Detectar o abuso e proporcionar a estrutura para tratalo comprensivamente coa preocupación que o caso merece.